

Къде да учим за добра диплома и високи доходи

■ **Правото отпадна от топ 5** на най-масовите направления, педагогиката се качи до №2

■ **Студентите по медицина** гвойно повече за 7 г.

Красимир Вълчев:

Висшите училища разбраха, че най-важното е репутацията

■ Какво каза министърът на образованието и науката на представянето на рейтинговата система - на 24-а и 25-а стр.

НАЙ-ДОБРИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ В БЪЛГАРИЯ

Най-висок среден месечен доход - 4527 лева, получават за първите 5 г. след дипломирането си завършилите информатика и компютърни науки в Софийския университет. За година сумата се е увеличила с 334 лв.

Това показва десетото издание на Рейтинговата система на висшите училища в България, което бе представено вчера.

(Вижте пълната класация на направленията в университетите по доход на 17-а, 20-а и 21-а стр.)

Доходът на висшистите нарасна със 76 лв. за година

Средният осигурителен доход на завършилите нараства, достигайки до 1373 лева при нива от 1297 лева през миналата година и от едва 867 лева през 2014 г., показва новото издание на рейтинга.

Най-високи средни осигурителни доходи получават завършилите „Информатика и компютърни науки“ - 1981 лв., „Математика“ - 1901 лв., „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“ - 1891 лв., „Металургия“ - 1857 лв.; и „Комуникационна и компютърна техника“ - 1794 лв.

През 2020 г. университетите подготвят повече учители, лекари, инженери и по-малко икономисти, юристи и

4527 лв. заплата за първите в рейтинга

- Заради кризата безработицата сред висшистите се увеличи до 2,8%
- Най-високи доходи - с диплома за IT и инженерство

администратори, каза Георги Стойчев от консорциума, който изработва рейтинга по поръчка на Министерството на образованието и науката. (Виж още на 16-а стр.)

Все повече остават да работят в България

Делът на завършилите, които не се осигуряват в страната, спада до близо

19% през 2020 година от над 25% през 2014 г.

Делът на наетите висшести, които през първите 5 г. след завършването си работят на позиция, за която се изисква висше образование, нараства до близо 51% в сравнение с под 46% през 2014 г.

Над 90% от завършилите „Медицина“, „Фармация“, „Стоматология“ работят по

специалността. Над 90% реализация на позиция, изискваща висше образование, за първи път има и сред завършилите „Теория и управление на образованието“. Най-ниско остава приложението на дипломата сред завършилите „Туризм“ - 21%.

На фона на икономическите ефекти от пандемията делът на регистрираните безработни сред завършилите български университети през последните 5 г. се покачва до 2,8% от 2,2% през миналата година. Това е най-високата безработица, регистрирана сред завършилите от 2017 г. насам.

Медиците висшесту

■ **Топ 3 по среден успех от дипломата за завършено средно образование - приети студенти в първи курс по:**

Медицина

Фармация

Стоматология

■ **Пог 1% безработица, над 90% приложение на придобитото висше образование:**

Медицина

Фармация

Стоматология

През 2020 г. университетите подготвят повече учители, лекари, инженери и по-малко икономисти, юристи и администратори.

Това показва новото, десето юбилейно издание на Рейтинговата система на висшите училища в България. В сравнение с преди 10 г. днес

повече студенти се обучават за специалности, за които има търсене

на кадри, както и в университетите - отличници по направления.

Рейтинговата система сравнява представянето на **52 висши училища в рамките на 52 професионални направления** на основата на **48 показателя**.

Наплив в медицинските университети

На фона на здравната криза от разпространението на COVID-19 е важно да видим, че има устойчива тенденция на увеличаване на броя на студентите, които се обучават в направления, подготвящи кадри за сектора на здравеопазването. При това - на фона на общо намаляване на броя на студентите в страната.

Учещите медицина двойно повече за 7 години

Университетите подготвят повече лекари, учители и инженери

Красимир Вълчев и Георги Стойчев от консорциума, който подготви рейтинга
СНИМКИ: РУМЯНА ТОНЕВА И ЙОРДАН СИМЕОНОВ

През последните 7 г. броят на студентите по медицина в България се е удвоил от около 6000 през 2013 г. до близо 12 500 през 2020 г. Увеличението се дължи както на нарасналия брой на чуждестранните студенти (56% от всички студенти по медицина), така и на увеличението с близо 14% брой на българските студенти в това направление. Общо във всички направления, които подготвят кадри за сектора

на здравеопазването, включително „Стоматология“, „Фармация“, „Здравни грижи“ и „Обществено здраве“, през 2020 г. се обучават над 28

000 студенти, което е близо **13% от всички студенти в страната**.

За сравнение, през 2013 г. в тези направления са се обучавали малко над 19 000 студенти - едва 7% от студентите в страната.

В „Здравни грижи“, където се подготвят медицински сестри, има 37% увеличение спрямо 2013 г., каза Георги Стойчев от консорциума, който работи по рейтинговата система по поръчка на

министерството на образованието. **42% е увеличението на студентите, които учат педагогика.**

По-малко студенти, но по-добра реализация

Общият брой на студентите продължава да намалява и през 2020 година е 198 428 - с **18% по-малък** в сравнение с 2013 година. В 16 направления спадът е с над 40%. През пролетта на 2020 година най-много студенти са се обучавали в **СУ „Св. Климент Охридски“** - над **19 200**, следван от **УНСС** с около **18 960** и **Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“** с около **16 000 студенти**.

Заедно с намаляването на студентите в някои направления върви положителна тенденция за по-добра реализация. (Продължава на 24-а стр.)

Виртуален кампус за 100 хиляди студенти на УНСС и още шест университета от ЕС

Стартира най-мощният и амбициозен международен проект на Университета за национално и световно стопанство – създаването на Европейския университет ENGAGE.EU. В него УНСС е заедно с шест други водещи университета: University of Mannheim, WU Vienna University of Economics and Business, Tilburg University, University Toulouse 1 Capitole, Luiss University и NHH Norwegian School of Economics.

Проектът, който е с продължителност три години и се финансира от програма Erasmus+ на Европейската комисия, предвижда създаването на съвместен виртуален кампус за 100 хиляди студенти от УНСС и другите шест висши училища. В него те ще посещават курсове в различните университети,

ще могат да избират и уникални за ENGAGE.EU курсове, разработени и водени от преподаватели от най-малко от два университета, ще се обучават в съвместни специалности и ще получават диплома за съответната образователно-квалификационна степен, призната от всички университети партньори.

Част от образователните иновации по ENGAGE.EU са лабораториите, в които студентите ще могат да си сътрудничат в международен план с преподаватели, иноватори и различни организации с цел решаване на реалните проблеми на обществото с помощта на знанието. Проектът предвижда също дуални програми за обучение през целия живот, безплатни отворени курсове и множество микроквалифи-

кации, които ще осигурят по-широк достъп на различни целеви групи до мащабните образователни ресурси на ENGAGE.EU.

Подкрепата за развитието на ENGAGE.EU и на останалите 40 европейски университета от Европейската комисия е безрезервна. Това стана ясно на онлайн срещата, която комисията организира с всички ректори на тези университети. Ще бъде осигурена експертна и финансова помощ по различни програми през следващите десет години.

За финансиране на по-нататъшните действия по сближаване на дейността на седемте партньорски университета ENGAGE.EU подаде второ проектно предложение по програма Horizon 2020. Целта му е създаването на по-ефективна екосистема за научноизследователска и развойна дейност в университетите партньори. Предстои разработването на обща стратегия за научноизследователска и иновативна дейност на ENGAGE.EU, както и на планове за действие, които ще обхващат: международни отношения и финансиране на университетската мрежа; иновативни предприемачески модели; развитие на човешките ресурси; управление на данни и отворена наука; ефективни комуникации.

ПРИЕМ 2021

MAGISTRI.UNWE.BG

СТАНИ МАГИСТЪР В УНСС!

10 причини да изберете водещата академична институция:

- ◆ Многообразие от над 80 утвърдени и модерни специалности в пет професионални направления: „Икономика“, „Администрация и управление“, „Обществени комуникации и информационни науки“, „Политически науки“ и „Социология, антропология и науки за културата“
- ◆ Нови магистърски специалности в отговор на съвременните предизвикателства пред икономическата и социалната реалност и потребностите на пазара на труда
- ◆ Съвременни учебни планове
- ◆ Програми и методи на преподаване, които съответстват на световните стандарти
- ◆ Успешна реализация на випускниците
- ◆ Висококвалифицирани преподаватели, голяма част от които заемат престижни мениджърски и експертни позиции в държавното управление, неправителствения и стопанския сектор, в международни организации и други
- ◆ Активно сътрудничество с бизнеса, държавните институции и неправителствените организации при създаването на нови магистърски специалности, актуализирането на учебните планове и програми и осъществяването на образователния процес
- ◆ Модерни средства за обучение и учебна база
- ◆ Богати библиотечни фондове и информационни ресурси
- ◆ Онлайн обучение

Кога и как се кандидатства?

Подаването на документи е от **14 до 18 декември 2020 г.** и от **4 до 14 януари 2021 г.** Кандидатстването е по документи и с изпит в електронен формат.

Облагаем доход на завършилите

Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Информатика и компютърни науки	4527	Нов български университет - София	Политически науки	1755
Нов български университет - Софи	Информатика и компютърни науки	3630	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Информатика и компютърни науки	1752
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Математика	3515	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Психология	1750
Американски университет в България - Благоевград	Администрация и управление	3390	Университет за национално и световно стопанство - София	Администрация и управление	1732
Технически университет - София	Комуникационна и компютърна техника	3174	Университет за национално и световно стопанство - София	Политически науки	1719
Американски университет в България - Благоевград	Информатика и компютърни науки	2914	Технически университет - Габрово	Електротехника, електроника и автоматика	1704
Американски университет в България - Благоевград	Икономика	2810	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Електротехника, електроника и автоматика	1688
Технически университет - София	Математика	2750	Икономически университет - Варна	Информатика и компютърни науки	1687
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Икономика	2629	Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Архитектура, строителство и геодезия	1678
Нов български университет - София	Комуникационна и компютърна техника	2511	Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Биотехнологии	1670
Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Машинно инженерство	2436	Нов български университет - София	Филология	1651
Нов български университет - София	Обществено здраве	2410	Технически университет - Габрово	Машинно инженерство	1631
Висше училище по застраховане и финанси - София	Икономика	2354	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Електротехника, електроника и автоматика	1611
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София	Информатика и компютърни науки	2334	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Филология	1611
Висше училище по мениджмънт	Администрация и управление	2308	Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Общо инженерство	1607
Медицински университет - София	Обществено здраве	2297	Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Архитектура, строителство и геодезия	1591
Медицински университет - Пловдив	Обществено здраве	2286	Университет по библиотекознание и информационни технологии - София	Национална сигурност	1581
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Информатика и компютърни науки	2190	Бургаски свободен университет	Комуникационна и компютърна техника	1578
Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Общо инженерство	2163	Нов български университет - София	История и археология	1573
Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми	2145	Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Общо инженерство	1569
Военна академия "Георги Стойков Раковски" - София	Военно дело	2132	Медицински университет "Проф. г-р Параскев Стоянов" - Варна	Медицина	1569
Нов български университет - София	Администрация и управление	2124	Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Материали и материалознание	1569
Технически университет - София	Общо инженерство	2102	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Биотехнологии	1561
Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Металургия	2093	Лесотехнически университет - София	Администрация и управление	1557
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Комуникационна и компютърна техника	2084	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Социология, антропология и науки за културата	1557
Технически университет - София	Електротехника, електроника и автоматика	2079	Академия на Министерството на вътрешните работи - София	Национална сигурност	1548
Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Електротехника, електроника и автоматика	2051	Нов български университет - София	Социални дейности	1544
Американски университет в България - Благоевград	Политически науки	2047	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Комуникационна и компютърна техника	1544
Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Електротехника, електроника и автоматика	2033	Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Химични технологии	1543
Технически университет - Варна	Комуникационна и компютърна техника	2024	Технически университет - Габрово	Материали и материалознание	1541
Технически университет - София	Транспорт, корабостроене и авиация	2017	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Национална сигурност	1539
Американски университет в България - Благоевград	Обществени комуникации и информационни науки	1998	Академия на Министерството на вътрешните работи - София	Администрация и управление	1533
Бургаски свободен университет	Информатика и компютърни науки	1990	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Туризм	1532
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Физически науки	1980	Медицински университет - Плевен	Медицина	1521
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Администрация и управление	1972	Международно висше бизнес училище - Ботевград	Администрация и управление	1521
Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Комуникационна и компютърна техника	1958	Технически университет - Габрово	Общо инженерство	1512
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Политически науки	1948	Нов български университет - София	Национална сигурност	1507
Технически университет - София	Енергетика	1940	Висше училище по мениджмънт	Икономика	1501
Технически университет - София	Администрация и управление	1937	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Машинно инженерство	1500
Нов български университет - София	Икономика	1925	Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг - София	Икономика	1499
Медицински университет - София	Фармация	1912	Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" - София	Науки за земята	1498
Университет за национално и световно стопанство - София	Икономика	1881	Технически университет - Варна	Електротехника, електроника и автоматика	1497
Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Електротехника, електроника и автоматика	1848	Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Машинно инженерство	1496
Медицински университет "Проф. г-р Параскев Стоянов" - Варна	Обществено здраве	1813	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Информатика и компютърни науки	1489
Медицински университет - Плевен	Обществено здраве	1794	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Енергетика	1489
Военна академия "Георги Стойков Раковски" - София	Национална сигурност	1773	Медицински университет - Пловдив	Фармация	1488
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Информатика и компютърни науки	1769	Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Политически науки	1481
Висше училище по телекомуникации и пощи - София	Комуникационна и компютърна техника	1764	Тракийски университет - Стара Загора	Енергетика	1479
Технически университет - София	Машинно инженерство	1762	Технически университет - Варна	Енергетика	1475
			Университет по архитектура, строителство и геодезия - София	Архитектура, строителство и геодезия	1475
			Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" - Варна	Военно дело	1474

Продължава на 20-а стр.

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТwww.uctm.edu**МОЯТ УНИВЕРСИТЕТ, МОЯТ УСПЕШЕН СТАРТ!****67-годишни традиции в инженерното обучение!**

- ❖ Първо място в Рейтинговата система на висшите училища в България в професионалните направления „Химични технологии“, „Материали и материалознание“ и „Металургия“
- ❖ Специалности от стратегическите области за международната индустрия
- ❖ Модерни лекционни и лабораторни зали
- ❖ Акредитирани специалности на английски, немски и френски език
- ❖ Успешно кариерно развитие и високо заплащане по данни от Рейтинговата система
- ❖ 15 бакалавърски специалности, освободени от семестриални такси
- ❖ Международна мобилност по програмите Erasmus +, AUF, DAAD
- ❖ Възможност за настаняване в общежитие

Facebook: **Химикотехнологичен и металургичен университет – София / ХТМУ/**E-mail: **ksd@uctm.edu**
info@uctm.eduтел: **02/ 8163 135**
02/ 8163 181

Дял на завършилите, които работят на позиция, изискваща висше образование

2020 г.

51%

Кой точно университет? До 1500 лв. разлика в дохода после

Има големи различия в средните нива на доходи (достигат до 1500 лв.), на безработица и на приложение на придобитото висше образование в зависимост от завършеното висше училище дори в рамките на едно и също професионално направление, показва рейтинговата система.

Има направления с големи разлики между първите и последните в класацията

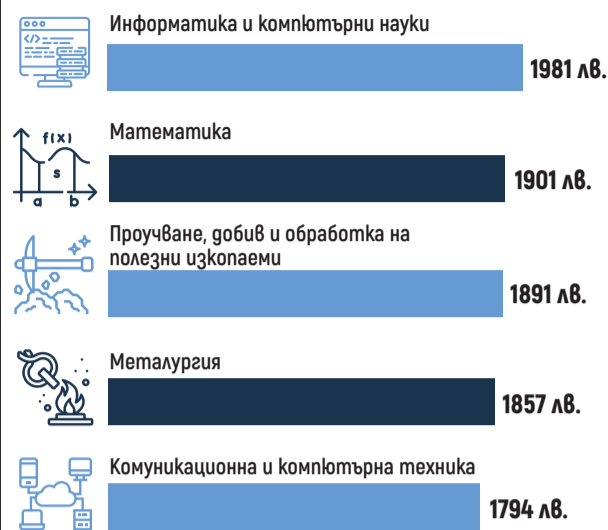
В някои най-масовите направления – „Икономика“, „Администрация и управление“, „Коммуникационна и компютърна техника“ и

„Информатика и компютърни науки“ – разликите по тези показатели между завършилите различните висши училища често дости-

гат два пъти, а в някои случаи и повече.

Значително по-малки разлики в данните за реализацията на завършилите в зависимост от конкретното висше училище се наблюдават в професионалните направления, подготвящи кадри основно за отбраната, образованието и здравеопазването.

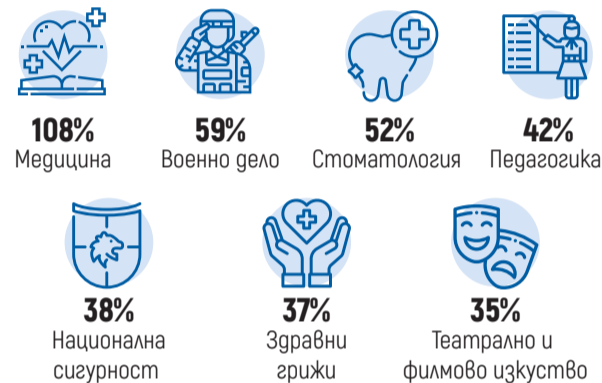
Средни осигурителни доходи (mon 5)

Студентите намаляват

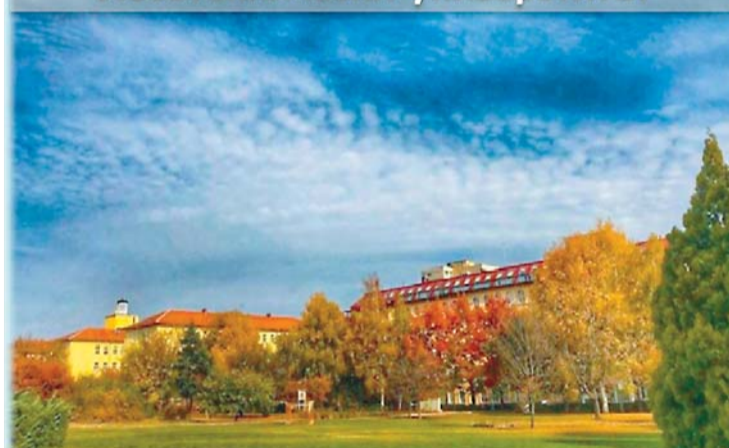

Но се увеличават в: (mon 7)

Лесотехническият университет е образователен и научен център за студенти и докторанти от цял свят, обучаващ специалисти по горско стопанство, технология на дървесината и мебелите, компютърните технологии в мебелната индустрия и инженерния дизайн на мебели. Тук се обучават също специалисти по ландшафтна архитектура, екология и опазване на околната среда, ветеринарна медицина, агрономство, растителна защита, стопан-

В най-зеления – Лесотехнически университет

Учим чрез теория...

Лесотехническият университет - с 95 години традиции и европейски стандарти

и МНОГО практика

Нашите учебно-опитни стопанства

УОГС „Г. Аврамов“, с. Юндола /Рила и Родопи/

УОГС „Петрохан“, с. Бързия /Стара планина/

ско управление и алтернативен туризъм.

Компютърни технологии в мебелната индустрия е най-новата специалност на факултет „Горска промишленост“. Разкриването ѝ е в отговор на повишеното търсене в мебелната промишленост на специалисти с високи дигитални умения и компетенции в областта на материалите и конструкциите при производството на мебели.

Във факултета беше открит нов учебно-демонстрационен техноцентър BLUM. Центърът е изграден съвместно между Лесотехниче-

ския университет и фирмите ИНТЕРИОР-И, България, и Julius Blum, Австрия. Основната задача на центъра е да бъде в подкрепа на практическото обучение на студентите.

В Лесотехническият университет за учебната 2020-2021 г. бяха организирани и проведени онлайн предварителни и редовни кандидатстудентски изпити по биология, рисуване, математика, английски език и биология на

английски език. За онлайн кандидатстудентската кампания бяха изготвени указания и проведено обучение за провеждане на изпитите

за кандидат-студенти и за квестори, в електронната среда на платформата за електронно обучение на ЛТУ BlackboardLearn, както и използвани приложения за видеоконферентни сесии. Получените резултати и реализираният прием на студенти в ЛТУ за настоящата учебна 2020-2021 година е по-добър в сравнение с предходната.

Лесотехническият университет е сред най-добрите университети в България, заема устойчиво челно място сред университетите в рейтинговата система на висшите училища и дава възможност за успешна кариера в областта на природните науки.

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ • СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ •

118 БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

550 МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

200 АКРЕДИТИРАНИ ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ

ПЪРВО МЯСТО в 23 ПРОФЕСИОНАЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ в
РЕЙТИНГОВАТА СИСТЕМА НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА в БЪЛГАРИЯ 2020

НАЙ-ВИСОК ИНДЕКС НА ЦИТИРУЕМОСТ на научните
ПУБЛИКАЦИИ СРЕД УНИВЕРСИТЕТИТЕ в БЪЛГАРИЯ

132 ГОДИНИ ТРАДИЦИЯ ДА БЪДЕШ ПЪРВИ

(Продължение от 17-а стр.)

Облагаем гоход на завършилите

Нов български университет - София	Биологически науки	1464
Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Икономика	1461
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Архитектура, строителство и геодезия	1456
Висше транспортно училище "Тодор Каблешков" - София	Транспорт, корабостроителство и авиация	1456
Нов български университет - София	Право	1454
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Право	1451
Медицински университет - София	Медицина	1450
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Фармация	1449
Нов български университет - София	Психология	1444
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Химически науки	1443
Медицински университет - Пловдив	Медицина	1441
Нов български университет - София	Обществени комуникации и информационни науки	1441
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Комуникационна и компютърна техника	1437
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Медицина	1434
Нов български университет - София	Театрално и филмово изкуство	1429
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Обществено здраве	1428
Бургаски свободен университет	Електротехника, електроника и автоматика	1426
Лесотехнически университет - София	Туризъм	1426
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Философия	1424
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Администрация и управление	1417
Тракийски университет - Стара Загора	Електротехника, електроника и автоматика	1417
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Обществени комуникации и информационни науки	1416
Академия на Министерството на вътрешните работи - София	Архитектура, строителство и геодезия	1412
Университет по хранителни технологии - Пловдив	Комуникационна и компютърна техника	1410
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Теория и управление на образованието	1397
Технически университет - Габрово	Комуникационна и компютърна техника	1387
Международно висше бизнес училище - Ботевград	Икономика	1386
Университет за национално и световно стопанство - София	Право	1381
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Информатика и компютърни науки	1375
Тракийски университет - Стара Загора	Медицина	1370
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Електротехника, електроника и автоматика	1368
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Химични технологии	1366
Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна	Фармация	1365
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново	Военно дело	1357
Университет за национално и световно стопанство - София	Обществени комуникации и информационни науки	1354
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Науки за земята	1352
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Физически науки	1345
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София	Обществени комуникации и информационни науки	1344
Тракийски университет - Стара Загора	Общо инженерство	1344
Висше строително училище "Любен Каравелов" - София	Архитектура, строителство и геодезия	1342
Нов български университет - София	Науки за земята	1331
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Администрация и управление	1327
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Здравни грижи	1323
Аграрен университет - Пловдив	Растителна защита	1323
Нов български университет - София	Туризъм	1321
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Биологически науки	1321
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Теория и управление на образованието	1318
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново	Комуникационна и компютърна техника	1315
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Машинно инженерство	1313
Нов български университет - София	Социология, антропология и науки за културата	1309
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Теория и управление на образованието	1307

Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Право	1296
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Икономика	1296
Технически университет - Варна	Растениевъдство	1288
Университет по хранителни технологии - Пловдив	Общо инженерство	1287
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Теория и управление на образованието	1278
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив	Администрация и управление	1271
Висше училище по телекомуникации и пощи - София	Администрация и управление	1270
Лесотехнически университет - София	Горско стопанство	1267
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Комуникационна и компютърна техника	1262
Лесотехнически университет - София	Растителна защита	1253
Лесотехнически университет - София	Науки за земята	1253
Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Биотехнологии	1250
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	История и археология	1249
Университет за национално и световно стопанство - София	Социология, антропология и науки за културата	1246
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Материали и материалознание	1243
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Икономика	1240
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Общо инженерство	1233
Нов български университет - София	Архитектура, строителство и геодезия	1229
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Комуникационна и компютърна техника	1228
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Социални дейности	1228
Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров" - Варна	Транспорт, корабостроителство и авиация	1222
Нов български университет - София	Изобразително изкуство	1219
Висше училище по сизурност и икономика - Пловдив	Администрация и управление	1218
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Педагогика	1214
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Администрация и управление	1212
Бургаски свободен университет	Администрация и управление	1209
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Педагогика на обучението по ...	1206
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Физически науки	1206
Национална спортна академия "Васил Левски" - София	Спорт	1205
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Администрация и управление	1202
Нов български университет - София	Теория на изкуствата	1202
Международно висше бизнес училище - Ботевград	Туризъм	1201
Икономически университет - Варна	Администрация и управление	1201
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Архитектура, строителство и геодезия	1200
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Право	1199
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Икономика	1195
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Материали и материалознание	1191
Нов български университет - София	Музикално и танцово изкуство	1191
Лесотехнически университет - София	Общо инженерство	1184
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Психология	1184
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Туризъм	1183
Стопанска академия "Димитър Ценов" - Свищов	Икономика	1182
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Религия и теология	1180
Технически университет - Варна	Машинно инженерство	1180
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Политически науки	1179
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Право	1179
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Информатика и компютърни науки	1178
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Психология	1174
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Филология	1171
Висше училище по сизурност и икономика - Пловдив	Национална сизурност	1171
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Психология	1170
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Политически науки	1170
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Администрация и управление	1168
Национална спортна академия "Васил Левски" - София	Педагогика на обучението по ...	1165
Технически университет - Варна	Транспорт, корабостроителство и авиация	1161
Аграрен университет - Пловдив	Растениевъдство	1159
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново	Национална сизурност	1156
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Математика	1150
Стопанска академия "Димитър Ценов" - Свищов	Администрация и управление	1148
Икономически университет - Варна	Икономика	1146
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Растителна защита	1145
Национална художествена академия - София	Изобразително изкуство	1143
Университет по хранителни технологии - Пловдив	Хранителни технологии	1140
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Право	1139
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново	Администрация и управление	1138
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Театрално и филмово изкуство	1134
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Химически науки	1129
Технически университет - Габрово	Администрация и управление	1129
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Политически науки	1125
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Общо инженерство	1123
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Политически науки	1120
Медицински университет - Плевен	Здравни грижи	1120
Национална академия за театрално и филмово изкуство "Кръстьо Сарафов" - София	Театрално и филмово изкуство	1116
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Икономика	1114
Университет по хранителни технологии - Пловдив	Биотехнологии	1107
Тракийски университет - Стара Загора	Обществено здраве	1106
Национален военен университет "Васил Левски" - Велико Търново	Общо инженерство	1100
Лесотехнически университет - София	Растениевъдство	1097
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Право	1095
Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" - София	Педагогика на обучението по ...	1093
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Химични технологии	1092
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Филология	1092
Медицински университет - София	Здравни грижи	1090
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Администрация и управление	1089
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Педагогика	1085
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Транспорт, корабостроителство и авиация	1083
Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" - София	Музикално и танцово изкуство	1080
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Здравни грижи	1079
Технически университет - Варна	Общо инженерство	1078
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Социални дейности	1075
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Общо инженерство	1075
Национална спортна академия "Васил Левски" - София	Обществено здраве	1073
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Икономика	1070
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив	Икономика	1069
Колеж по туризъм - Благоевград	Администрация и управление	1068
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Филология	1067
Аграрен университет - Пловдив	Туризъм	1066
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Национална сизурност	1066
Тракийски университет - Стара Загора	Биологически науки	1066
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Комуникационна и компютърна техника	1064
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив	Теория на изкуствата	1063
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	История и археология	1063
Аграрен университет - Пловдив	Икономика	1060
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Национална сизурност	1059
Тракийски университет - Стара Загора	Животновъдство	1056
Бургаски свободен университет	Педагогика	1056
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Педагогика	1055
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Педагогика на обучението по ...	1053
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Електротехника, електроника и автоматика	1053
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Химически науки	1052
Икономически университет - Варна	Туризъм	1052
Бургаски свободен университет	Икономика	1051
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Химически науки	1051

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас:

**От бъдещите студенти
искаме само
да ни се доверят**

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, е висшето учебно заведение с най-голяма представителност и капацитет в Югоизточна България. Вузът отговаря на всички най-актуални търсения и очаквания на желаещите да получат качествено и осигуряващо успешна кариера образование. Според рейтинговата система на висшите училища в България за 2019 г.:

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, е посочен сред най-добрите университети в България, подготвящи специалисти по педагогика! Вузът разкри обучение по специалността „Медицина“,

която е посочена като специалност с най-голям брой реализирани се студенти!

Университетът предлага специалностите, осигуряващи най-висок доход сред дипломираните студенти:

Останалото им е осигурено от нас

„Информатика и компютърни науки“ и „Обществено здраве“!

Кандидат-студентите имат възможност да направят своя избор за обучение в 18 професионални направления и в над 60 специалности в образователно-квали-

фикационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“, докторантски програми и следдипломни квалификации.

Висшето учебно заведение е сред университетите в страната с най-голям капацитет на студентските общежития и най-добра спортна база!

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ очаква от своите бъдещи студенти само да му се доверят. Останалото: знания и компетенции, отлична теоретическа и професионална подготовка, комфортна и приятелска среда, е отговор на доверието!

Уверете се сами на www.btu.bg !

Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Машинно инженерство	1050	Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Туризъм	951
Висше училище по сизурност и икономика - Пловдив	Икономика	1050	Лесотехнически университет - София	Ветеринарна медицина	946
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Педагогика на обучението по ...	1048	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Туризъм	946
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Философия	1048	Колеж по туризъм - Благоевград	Туризъм	940
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Педагогика	1045	Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Биотехнологии	940
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Науки за земята	1045	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Социални дейности	939
Медицински университет - Пловдив	Здравни грижи	1039	Технически университет - Габрово	Икономика	937
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Растениевъдство	1038	Технически университет - Варна	Социални дейности	936
Тракийски университет - Стара Загора	Педагогика	1036	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Туризъм	934
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Химически науки	1036	Аграрен университет - Пловдив	Науки за земята	932
Тракийски университет - Стара Загора	Растениевъдство	1035	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Педагогика на обучението по ...	932
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Икономика	1033	Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Педагогика на обучението по ...	931
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Педагогика	1032	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Социология, антропология и науки за културата	931
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Психология	1031	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Туризъм	925
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Педагогика на обучението по ...	1031	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Хранителни технологии	924
Университет по хранителни технологии - Пловдив	Икономика	1027	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Социология, антропология и науки за културата	918
Аграрен университет - Пловдив	Животновъдство	1024	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Науки за земята	913
Тракийски университет - Стара Загора	Машинно инженерство	1024	Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Биологически науки	909
Бургаски свободен университет	Право	1017	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Машинно инженерство	908
Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна	Стоматология	1015	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Социални дейности	906
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Биологически науки	1012	Медицински университет - София	Стоматология	906
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Педагогика	1008	Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Изобразително изкуство	903
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Математика	1008	Тракийски университет - Стара Загора	Ветеринарна медицина	896
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	История и археология	1003	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Обществени комуникации и информационни науки	895
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Здравни грижи	999	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Науки за земята	894
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Религия и теология	998	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Обществено здраве	888
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Национална сизурност	994	Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Туризъм	882
Висше училище по мениджмънт	Туризъм	993	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Спорт	876
Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Транспорт, корабоплаване и авиация	991	Тракийски университет - Стара Загора	Здравни грижи	876
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Обществени комуникации и информационни науки	989	Тракийски университет - Стара Загора	Хранителни технологии	873
Тракийски университет - Стара Загора	Икономика	985	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив	Музикално и танцово изкуство	871
Национална спортна академия "Васил Левски" - София	Здравни грижи	981	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Социални дейности	871
Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна	Здравни грижи	978	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив	Изобразително изкуство	868
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Филология	978	Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас	Филология	867
Бургаски свободен университет	Психология	978	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Изобразително изкуство	862
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Социология, антропология и науки за културата	976	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив	Педагогика на обучението по ...	847
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Педагогика на обучението по ...	970	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Театрално и филмово изкуство	844
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Икономика	970	Технически университет - София	Хранителни технологии	840
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Биотехнологии	968	Театрален колеж "Любен Гройс" - София	Театрално и филмово изкуство	830
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Педагогика	966	Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	Музикално и танцово изкуство	829
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Религия и теология	965	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Музикално и танцово изкуство	822
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	История и археология	962	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Музикално и танцово изкуство	822
Русенски университет "Ангел Кънчев"	Социални дейности	960	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Обществено здраве	819
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Философия	960	Технически университет - Габрово	Социални дейности	818
Тракийски университет - Стара Загора	Социални дейности	959	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Физически науки	814
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	История и археология	958	Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	Изобразително изкуство	797
Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Философия	957	Медицински университет - Пловдив	Стоматология	781
Бургаски свободен университет	Обществени комуникации и информационни науки	954	Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	Изобразително изкуство	778
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Религия и теология	953			
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	Обществени комуникации и информационни науки	953			
Аграрен университет - Пловдив	Общо инженерство	951			

IMAGINE

DISCOVERING YOU:
A BRAVE LEADER

US

ПЪЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
В САЩ

+

EU

ЕВРОПЕЙСКА
ДИПЛОМА

КАМПУС НА
СВЕТОВНО НИВО

+

40+
НАЦИОНАЛНОСТИ

ГЛОБАЛНА КАРИЕРНА
РЕАЛИЗАЦИЯ

+

НИВО НА ЗАЕТОСТ
99.8%

American University in Bulgaria

www.aubg.edu

Какво трябва да се промени във висшето образование след пандемията?

Проф. Анастас Герджиков,
ректор на Софийския университет:

Пандемията само ускори промяна, която беше неизбежна

Пандемията ни научи, че дори нещата, които ни се струват най-стабилни, подлежат на промяна, и че самите ние сме много по-способни на промяна и по-адаптивни, отколкото смятаме.

Висшето образование вече се променя заради развитието на модерните технологии и навлизането им във всички сфери на живота. Пандемията само ускори една промяна, която беше неизбежна и беше свързана с това, че развитието на изкуствения интелект и на най-новите технологии ще промени пазара на труда, индустрията и обществото в много по-голяма степен и по-бързо, отколкото са го направили предишните научни революции.

Но пандемията промени и начина, по който се възприемаме като хора, защото извади на показ едновременно най-доброто и най-лошото у човека. Да се надяваме, че ще надделее доброто.

Проф. Ивайло Копрев,
ректор на Минно-геоложкия университет:

Получихме шанс за качествен скок, кадрите ни се справят с всякакви предизвикателства

За първи път се изправяме пред подобно предизвикателство като пандемията от COVID-19. Нашата мисия и дълг да предаваме знанията и наученото обаче остава. Пандемията ни научи да го направим, използвайки всички възможни средства, като непрекъснато усъвършенстваме средствата, методите и процесите за ефективно, отворено за нови възможности предаване на знания.

Настоящата кризисна ситуация, която продължава вече повече от 9 месеца, ни позволява да погледнем процеса на обучение под друг ъгъл, в посока на отваряне на нови възможности, като получихме шанса да направим качествен скок - да покажем, че инженерните науки са науките на бъдещето, че кадрите, които подготвяме, са в състояние да се справят с всякакви предизвикателства.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ” – СВИЦОВ

Крачка
пред другите!

85 години традиции и иновации

Стопанска академия „Димитър А. Ценов” – Свищов осъществява обучение в направленията „Икономика” и „Администрация и управление”, за образователните степени „бакалавър”, „магистър” и „доктор”. Свищовската академия е лидер в дистанционното електронно базирано обучение.

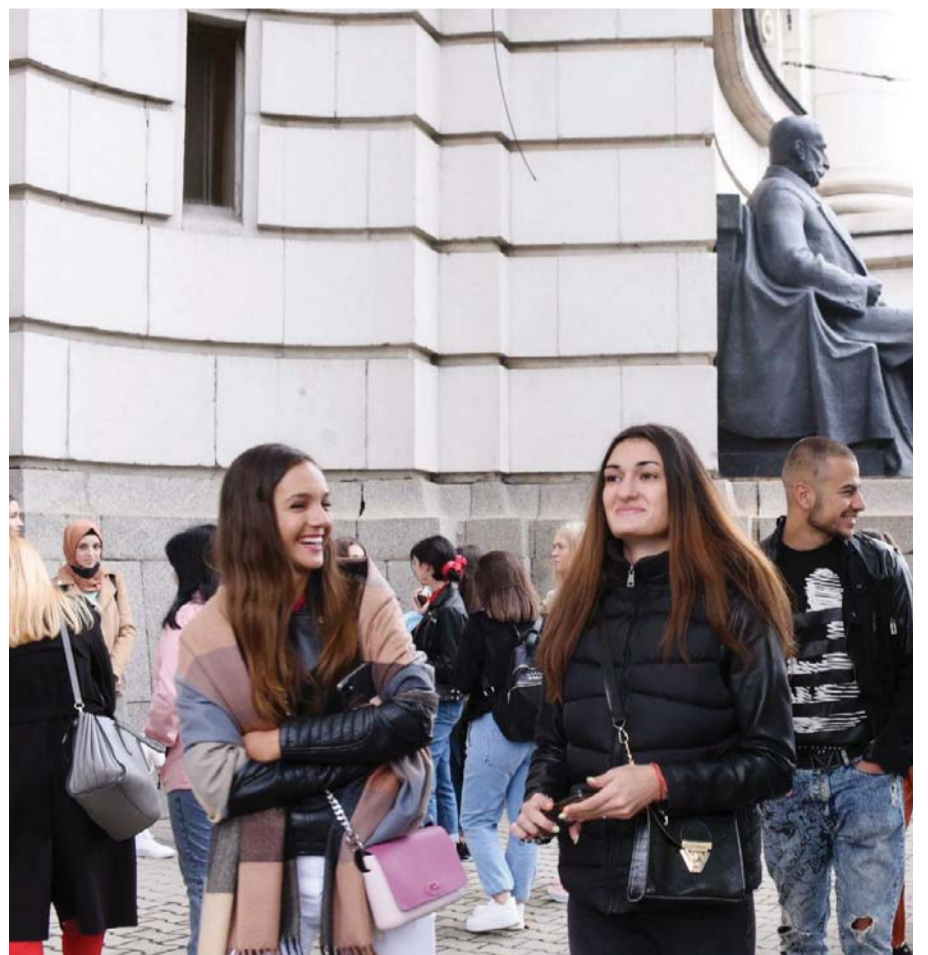
За своите студенти Висшето училище осигурява:

- богато портфолио от специалности и програми;
- учебни планове, съобразени с изискванията на бизнеса;
- обучение в редовна, задочна и дистанционна форма;
- реновирани студентски общежития;
- стипендиантски и стажантски програми;
- участие в международна Еразъм мобилност;
- диплома, призната в ЕС, САЩ и Канада.

www.uni-svishtov.bg

Трендове 2020

Рейтинговата система на висшите училища в България откроява няколко тренда:

✓ Увеличава се броят на студентите в направленията, подготвящи кадри за здравеопазването.

Това е част от трайна тенденция на рационализиране на структурата на българското висше образование и нейното доближаване до потребностите на пазара на труда.

✓ Втора тенденция: **увеличават се международно разпознаваемите**

научни публикации на българските висши училища

✓ **Нараства делът на чуждестранните студенти** в страната

✓ **Увеличава се делът на завършилите, които имат принос към осигурителната система** на страната и се реализират на позиции, изискващи висше образование.

Информацията е в интернет базираната платформа <https://rsvu.mon.bg/>.

Проф. Димитър Димитров,
ректор на Университета за
национално и световно стопанство:

Уроците са в 3 направления

Пандемията ни научи, че трябва да бъдем по-гъвкави, да сме готови за подобни кризи, които сигурно ще зачестяват в бъдеще. Трябва да сме готови на всякакви форми на обучение и на свикване на събрания и всякакви колективни технологии чрез използване на информационни технологии. Да сме подготвени за работа от вкъщи, ако се наложи. Това ще са уроците от пандемията.

Университетите обаче получиха няколко важни урока да гледат напред в бъдещето в 3 направления. Първото е европеизация на българските университети в рамките на европейските мрежи от университети - виртуални кампуси, виртуална мобилност, обмен на студенти и преподаватели, споделяне на ресурси и общи дипломи. Скоро участвах в среща на ректорите на европейските университети, спечелили такива проекти.

Второто направление е още по-широко използване на информационните технологии, като съчетаваме и присъственото обучение, и новите възможности, които се откриха пред нас. Информационните технологии ще ни помагат да сме още по-атрактивни. Третото важно направление според мен е сътрудничеството между българските университети, което ще се засили. То е в резултат и на политиката на министерството на образованието. И това ни чака в бъдеще - обединяване на усилията на университетите в едно или друго направление.

Проф. Сеня Терзиева-Желязкова,
ректор на Химикотехнологичния
и металургичен университет:

Справихме се, но вярваме, че ще продължим работа в реална лабораторна среда

Обучението в областта на химичните технологии, биотехнологиите, металургията и материалознанието е изградено върху формиране на теоретичната подготовка, която има за цел да доведе до развитие на умения и компетентности. В академичната практика това се изразява в система от практически занятия, в които студентите упражняват умения за работа с апаратура, експерименти на процеси със специализиран софтуер, управляват се процеси, развиват се аналитични умения за обработка на данни, генерирани от експериментални модели, за специалностите, които са в сферата на химичните технологии. Основната мотивация на студентите да ги изучават е любовта им към химията. Точно тук изграждането на знания и умения включва всички анализатори, затова базата, върху която стъпва обучението по химични технологии, е лабораторната практика.

В условията на пандемия Химикотехнологичният и металургичен университет се изправи срещу трудно решим проблем „Как да заменим лабораторния експеримент с компютърно-демонстрационен експеримент?“. В значим дял от занятията през пролетта на 2020 г. академичният състав се справи. Намерихме всички достъпни източници, направиха се демонстрации на студентите в електронна среда, генерираха се бази от данни, основани на реални проблеми на технологиите, които студентите трябваше да обработят и да представят като резултат от експериментални задачи.

За ХТМУ дистанционната форма на обучение никога не е стояла като визия за бъдещето. Пандемията ни показа, че можем да организираме представянето на образователното съдържание в електронен формат. Това, разбира се, е релевантно към форсмажорните обстоятелства.

Студентите и преподавателите не спират да вярват, че ще продължат да работят в реална лабораторна среда, където да поддържат максимално продуктивна комуникация във връзка със съдържанието на академичните задачи.

Проф. д-р инж. Ивайло Копрев,
ректор на МГУ „Св. Иван Рилски“

Д-р инж. Илия Гърков, вицепрезидент на „Дънди Прешъс Металс“ и генерален мениджър за България

Абсолвентите от МГУ

стартират с отлична заплата и сигурно работно място

Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ продължава своя успешен модел „Наука-бизнес-образование“, който осигурява най-високите доходи на завършилите инженери.

Традиционно МГУ се отличава като

лидер

в професионално направление „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“. Същото направление попада и в топ 3 на професионалните направления с най-високи заплати във всички 52 професионални направления в българското висше образование. За нашите студенти това означава, че имат възможността да стартират с голяма перспектива за кариерно развитие, отлична заплата и сигурно работно място.

В МГУ практическото обучение и стажовете са широко застъпени и вървят ръка за ръка с теоретичното обучение. Именно по този начин работим активно и градим

връзката „наука-бизнес-образование“

Създаваме и поддържаме трайни международни контакти, които се коренят в успешното ни развитие. Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ е подписал двустранни договори за сътрудничество и участва в международната академична мрежа от универ-

ситети от всички континенти. На практика на всеки наш студент се предоставя възможността да се обучава за период от 3 до 10 месеца в престижни минни университети от Европа до Япония.

Освен образователни МГУ предоставя и финансови възможности за своите редовни студенти. Предлагаме държавни и социални

стипендии,

стипендии, осигурени от нашите настоятели, стипендии от различни фондации и Европейския съюз.

С редица инициативи Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ продължава да реализира идеите и визията си за устойчиво бъдеще. Университетът е сред четирите български университета - членове на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, и първият позициониран на територията си станции за зареждане на електромобили.

Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ осигурява висококачествена подготовка на бъдещите специалисти от минерално-суровинната индустрия, което отваря пред тях много добри професионални възможности. Университетът е неизменна част от елита на висшите учебни структури и национален лидер в обучението и научноизследователската дейност на минното дело и геологията, оставяйки верен на своето мото „Традиции, лидерство, просперитет“.

Ще се опитам да направя ретроспекция на основните промени, които се случиха в системата на българското висше образование през последните 3 десетилетия.

В началото на 90-те години в системата на висшето образование са били приемани 30% от завършващите гимназия. Тогава се прие един краен модел на академично самоуправление.

През следващите години се взе решение за либерализация и масовизация на приема.

Кулминацията беше 2008 г.,

когато се взе решение за пълна либерализация на приема в държавните висши училища и на финансиране на пазарното търсене от страна на студентите. Създадоха се 14 частни висши училища, а държавните създадоха 100 нови професионални направления.

Нямаме повече държавни висши училища, отколкото през 1990 г., но държавните висши училища обраснаха профилно предимно с професионални направления в областта на социалните, стопанските и правните науки. Това беше реакция на предлагането и на избуялото търсене в тези професионални направления. Като се увеличи

Министърът на образованието и науката Красимир Вълчев:

Висшите училища разбраха, че финансирането им все повече ще зависи от показателите в рейтинга

За университетите най-важното е репутацията

приемът до 80% от завършващите гимназия,

се увеличи нерационалното търсене на висше образование -

заради дипломата, просто да завършиш висше образование, няма значение къде, където се учи по-лесно, в големия град. Да продължат да ги издържат родителите или просто да се включат в студентския купон. Основното беше да се придобие диплома. Не толкова знания и умения, не толкова перспектива за

реализация.

През тези години, особено през последното десетилетие на миналия век имаме тежки трансформации във всички отрасли.

Много бизнеси започнаха отново в края на 90-те години. Техническите кадри бяха с едни от най-ниските възнаграждения. Това доведе до силна деформация на профилната структура - спад в техническите професионални направления.

Ниските заплати на учителите

доведоха до спад на пе-

дагогическото образование и търсенето на учителска професия.

През 2010 г. имаме първото издание на рейтинговата система. Миналото десетилетие е

десетилетието на рейтинговата система

Аз бих го разделил на 2 - до 2015/2016 г. и след това. Какво се случи през последните 10 години? Приемът достигна максимума си през 2014 г. През 2015 г. предложихме промени в закона, които ни дадоха възможност да провеждаме политика, а не да финансираме пазарното търсене на висше образование, да реструктурираме приема. Направихме го благодарение на показателите,

които са в рейтинговата система,

обективните показатели основно за научна дейност и реализация плюс акредитацията

През 2013 г. стартирахме реструктуриране на финансирането, но много по-важна крачка беше реструктурирането на приема.

В резултат на възможността да реструктурираме приема в професионално направление „Икономика“ приемът за 5 г. е намален със 72%, в „Администрация и управление“ - със 77%, в „Обществени комуникации и информационни науки“ - с 58%, в „Политически нау-

ки“ - с 63%.

Не успяхме да възстановим приема в инженерните професионални направления. През 2014 г. системата се сблъска и с демографското намаляване. Общото намаляване в държавните висши училища е 34% - от 58 000 на 38 000. Това включва и магистър след бакалавър.

Това е политика и на стимулиране на висшите училища да се концентрират в силните си професионални направления.

Тази политика ще продължи да се реализира. Тази година само в УНСС приемът е намален 2 пъти спрямо миналата година, т.е. УНСС вече ще приема по-добри студенти.

Ген.-майор д-р Груди Ангелов, началник на Военната академия:

Имаме 230% ръст в приема на студенти

само в областта на образованието, но и в научните изследвания в сектора за сигурност и отбрана в България.

Във Военната академия са направени редица подобрения на учебно-материалната база. Особено важни са тези, свързани с повишаване на енергийната ефективност и ремонта на третия етаж от Учебния корпус. Може би най-важен за нашите настоящи

Новата учебна 2020/2021 г. във Военната академия „Георги Стойков Раковски“ стартира с 230% увеличение на приетите студенти спрямо предходната учебна година. Продължи приемът в разкритите пет нови магистърски специалности. Четири са от професионално направление „Национална сигурност“ и една от професионално направление „Психология“. От 1 октомври 2019 г. за пръв път Академията започна обучение на студенти по специалността „Сигурност и отбрана“ в образователно-квалификационна степен „бакалавър“. На студентите предлагаме и разнообразие от спортни дейности и обучение по чужд език по избор, което се отразява благоприятно върху качеството на тяхното образование.

Академията има подписани 47 договора за сътрудничество и взаимодействие с висши училища, институти и научни организации не

и бъдещи студенти и слушатели е фактът, че стартира строителството на собствено общежитие. Започна и обновяването на спортния комплекс „Раковски“.

Във връзка с настъпилата пандемична обстановка учебният процес се провежда чрез платформите за дистанционно обучение BLACKBOARD и Office 365.

Академията е утвърдена за издател на тримесечното военнотеоретично списание „Военен журнал“. До момента са публикувани над 130 статии в 15 броя. От април 2018 г. е възстановено военнотеоретичното списание „Българска военна мисъл“ - двумесечно онлайн издание на български и английски език.

Традиционно Военната академия е на първо място в професионално направление „Военно дело“ в рейтинговата система на висшите училища в България и на второ място в професионално направление „Национална сигурност“.

Педагогика измества Администрация и управление от второто място. Право отпадна от петте най-масови

Икономика	30 916	студенти
Педагогика ▲	15 388	студенти
Администрация и управление ▼	13 373	студенти
Медицина	12 434	студенти
Комуникационна и компютърна техника	8316	студенти
Информатика и компютърни науки	7913	студенти
Право ▼	7331	студенти

Учещите...

(Продължение от 16-а стр.)

Студентите в „Администрация и управление“ са намалели в разглеждания период, но тези, които работят по специалността, са се увеличили до 41%. А 42% от студентите по „Икономика“ вече са концентрирани в университетите, които са в топ 3 по представяне в това направление, каза Георги Стойчев от консорциума, който работи по Рейтинговата система.

Какво искат да учат младежите

Кои са направленията с най-голямо увеличение на студентите за последните 7 г.?

Медицина - 108%
Военно дело - 59%
Стоматология - 52%
Педагогика - 42%
Национална сигурност - 38%
Здравни грижи - 37%
Театрално и филмово изкуство - 35%.

В „Администрация и управление“ спадът спрямо 2013 г. е 45%.

41% по-малко студенти учат „Икономика“ спрямо 2013 г.

Петте най-масови професионални направления през 2020 г. са:

- ✓ Икономика - 30 916 студенти
- ✓ Педагогика - 15 388

✓ Администрация и управление - 13 373

✓ Медицина - 12 434

✓ Комуникационна и компютърна техника - 8316

✓ Следва „Информатика и компютърни науки“, със 7913 студенти

✓ Едва на 7-о място е „Право“ със 7331 студенти, като за първи път в Рейтинговата система това направление отпада от петте най-масови.

Заслужава да се отбележи, че „Педагогика“ измества „Администрация и управление“ като второто най-масово направление.

Първи места

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е на първо място в 23 направления.

Технически университет - София - в 6 направления.

Медицински университет - София, в 4 направления.

Водещ в 3 направления е Химико-технологичният и металургичен университет - София.

Първи места в 2 направления имат Американският университет, Аграрният университет в Пловдив и Тракийският университет в Стара Загора.

Други 12 висши училища оглавяват по една класация. В 8 направления класациите се оглавяват от висши училища извън столицата, а в 2 направления - от частни висши училища.

Висшите училища разбраха, че финансирането им все повече ще зависи от показателите в рейтинговата система. Разбраха, че основната отклика идва от **показателите за реализация и за наука**. Много висши училища стартираха политики за насърчаване на научната дейност. Някои обвързаха възнагражденията с нея. Научната дейност е нараснала близо 2 пъти. Разбраха,

че трябва да имат връзки с бизнеса, че

трябва да се фокусират върху силните си професионални направления

Разбраха, че свърши горивото на масовизацията и няма да могат да поддържат всички направления, които бяха натворили, които са не-присъщи за профила им.

Аз като министър утвърждавам списъка със стратегически цели и задачи.

Идеята е да бъдем партньори в стратегическото управление. Крайно затвореният модел на академично самоуправление доведе до раздвояване на държавата от висшите училища. Те казваха: дайте пари, ние сме автономни.

(Продължава на 27-а стр.)

Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ ще приеме 200 първокурсници в 18 бакалавърски и 11 магистърски програми на двата факултета „Сценични изкуства“ и „Екранни изкуства“.

Бакалавърските програми са: Актьорство за драматичен театър, Актьорство за куклен театър, Театър на движението – Танцов театър, Режикура за драматичен театър, Режикура за куклен театър, Сценография, Театрознание и театрален мениджмънт, Театрална продукция, Филмова и телевизионна Режикура, Филмово и телевизионно операторство, Филмов и телевизионен монтаж, Филмов и телевизионен звук, Филмово и телевизионно продуцентство,

НАТФИЗ ще приеме 200 първокурсници в 18 бакалавърски и 10 магистърски програми през учебната 2021-2022

Филмов и телевизионен дизайн, Фотография, Анимация, Драматургия, Екранни изследвания и журналистика.

Възможностите за магистратури са: Мениджмънт в сценичните изкуства и индустрии, Театрално изкуство, Публична реч, Мениджмънт в екранните изкуства, Фотографско изкуство, Образователен и терапевтичен куклен театър, Режикура в куклено-театралните практики, Екранна

режикура, Екранна драматургия, Режикура в сценичните изкуства.

Кандидат-студентските консултации ще се провеждат от края на юни до края на август по предварително обявен на сайта на НАТФИЗ график.

Документи за кандидатстване по всички специалности в НАТФИЗ ще се подават в края на август.

Изпитите в НАТФИЗ се провеждат от 1 до 10 септември. <http://natfiz.bg>

На 3D медицина и телемедицина залага

Медицинският университет в Плевен при обучението в електронна среда

Медицинският университет – Плевен (МУ – Плевен) се откроява на картата на висшето медицинско образование у нас и в Европа със съвременния си облик на водещ образователен и научноизследователски център с приоритет в развитието на телемедицината, 3D медицината и роботизираната хирургия, привличайки все повече български и чуждестранни студенти.

За своята 46-годишна история МУ – Плевен, се развива и укрепва с

внушителна съвременна материална база,

обновен спортен комплекс, две студентски общежития, модерна университетска библиотека, собствен издателски център и център за дистанционно обучение. Университетът обединява голям комплекс от учебни звена, съвременна предклинична база и две университетски болници – УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ и високотехнологичната УМБАЛ „Света Марина“ – Плевен.

Към МУ – Плевен, функционира уникален за Източна Европа Телекомуникационен ендоскопски център (ТЕЛЕЦ) с експериментална операционна зала, виртуални зали с модерни тренажори. В центъра са изградени две учебни амфитеатрални зали с възможност за телеконферентна връзка с други центрове в страната и извън нея. Там е инсталирана високотехнологична 3D медицинска маса за виртуални дисекции. Виртуалната медицинска маса е иновативен образователен портал, който освен в обучението може да се използва за предоперативна подготовка и за планиране на операции. Една от аудиториите е оборудвана като 3D студио за демонстрации на хирургия на живо, където студенти, докторанти и специалисти имат възможността да се потопят триизмерно в човешката анатомия и да участват в оперативната интервенция през очите на хирурга.

В университетските болници и ТЕЛЕЦ са позиционирани три роботизирани системи Da Vinci за целите на телехирургията и телеобучението.

Висшето училище има стабилна структура от

четири факултета

Те са Факултет „Медицина“,

Факултет „Фармация“, Факултет „Обществено здраве“ и Факултет „Здравни грижи“. Медицинският колеж, Департаментът за езиково и специализирано обучение и Научноизследователският институт допълват структурата на висшето училище.

Университетът провежда обучение в 15 специалности, по 5 магистърски и 10 бакалавърски програми в 5 професионални направления – медицина, фармация, здравни грижи, обществено здраве и социални дейности.

МУ – Плевен, е известен като първото висше училище в страната, което през 1997 г. въвежда обучение по медицина за чуждестранни студенти изцяло на английски език.

Медицински университет – Плевен, изгражда Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия по европейски проект, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ с подкрепата на европейските структурни и инвестиционни фондове. Част от него е и новоразкритата Лаборатория за обучение

в среда на виртуална реалност

VR. Студенти, докторанти и млади лекари чрез 360-градусово наблюдение на хирургични операции във виртуална реалност (VR) с помощта на VR очила получават познания по минимално инвазивната и роботизираната хирургия, без необходимостта да са на място в операционната зала.

В една от университетските клинични бази функционира модерна интегрирана операционна зала с последно поколение навигационна система за лицево-челюстна и ушно-гърло хирургия.

Апаратура за стереотактична аспирационна биопсия, зали за телепатология, два генсеквенатора, позволяващи секвениране на целия човешки геном, лаборатории по 3D принтиране и 3D биопринтиране допълват картината на съвременните иновативни решения за обучение и научноизследователска дейност в Медицинския университет – Плевен.

**МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ
ПЛЕВЕН**

Основан през 1974 г.

Къде отиват отличниците

Най-висок среден успех от дипломата за завършено средно образование имат приетите студенти в първи курс в направленията „Медицина“ (5,56), „Фармация“ (5,50), „Стоматология“ (5,49), „Математика“ (5,40) и „Филология“ (5,22). Средният успех от дипломата за завършено средно образование на приетите в първи курс студенти в страната като цяло е 4,96.

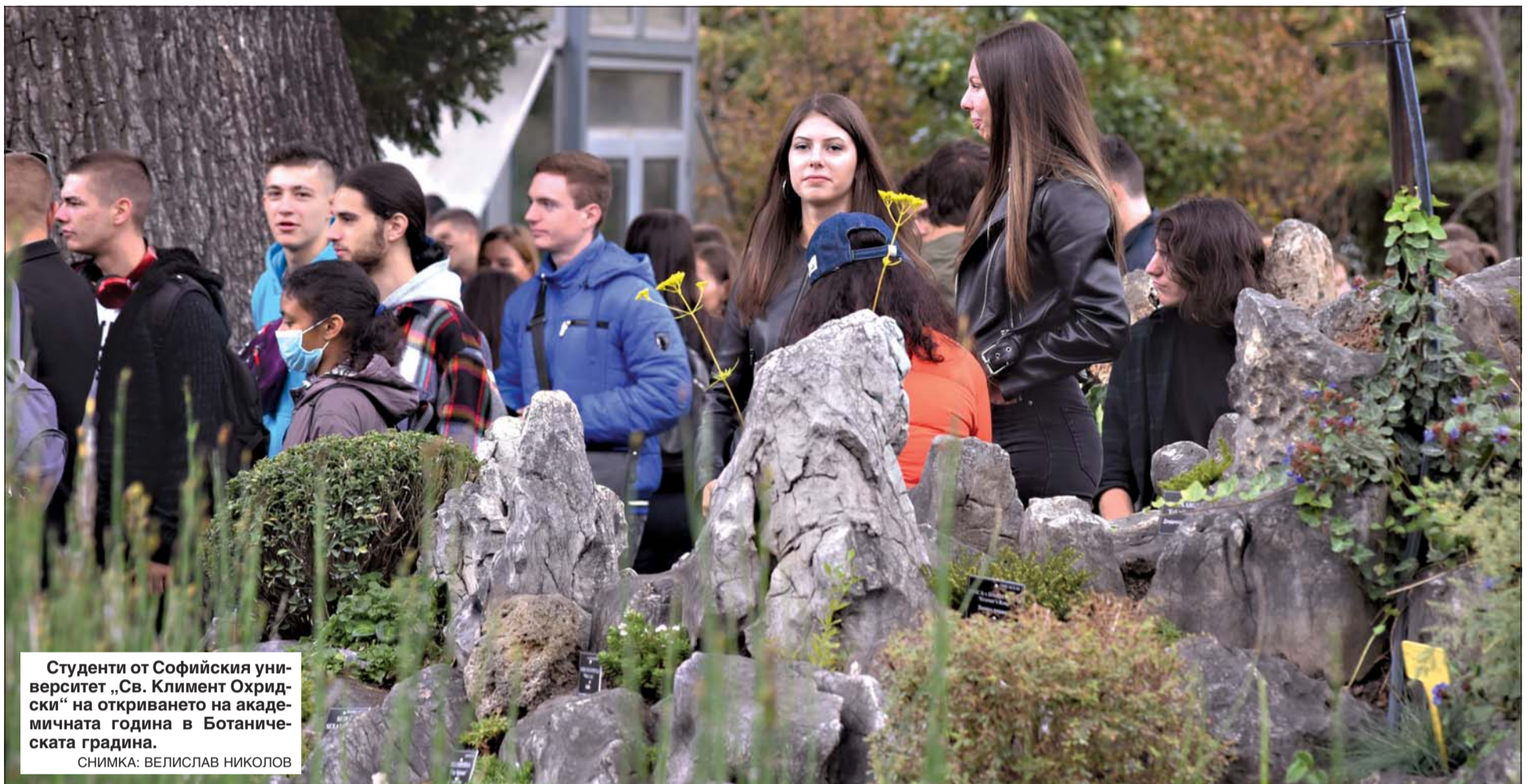
Средният успех от дипломата за завършено средно образование на приетите в първи курс студенти в страната като цяло е 4,96.

Делът на чуждестранните студенти в България се увеличава от около 4% през 2013 г. до близо 8% от действащите студенти през 2020 г. Най-много чуждестранни студенти се обучават в направление „Медицина“

Двойно повече чуждестранни студенти

страни студенти се обучават в направление „Медицина“

(56%), „Стоматология“ (42%) и „Ветеринарна медицина“ (33%).

Студенти от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ на откриването на академичната година в Ботаническата градина.

СНИМКА: ВЕЛИСЛАВ НИКОЛОВ

Ректорът на АМТИИ проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак:

Ще запазим най-високите стандарти в обучението

- Проф. Шекерджиева, как кризата се отразява върху учебния процес в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство?

- АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ беше първото висше училище, което през март стартира дистанционното обучение. Горда съм, че запазиме кандидатстудентските изпити и не отстъпихме от качеството на нашите студенти. Приключихме лятната кампания със 130 % изпълнение на плана за приема, като с изпитите привлякохме най-качествените деца!

- Какви инициативи осъществихте след старта на академичната година?

- Открихме я впечатляващо на Античния театър. Събитието стана знаково за академичната общност. Оттогава не спираме с важните за академията начинания. В Русе подписах с ректора на Русенския университет чл.-кор. проф. д.т.н. Христо Белоев договор за сътрудничество между двете висши училища. Като съорганизатори открихме международната научна конференция „Еволюция срещу революция или за моделите на развитие“. Изнесохме представителен концерт на пл. „Княз Александър Батенберг“ в центъра на дунавския град. Участвахме силно в Нощта на учените, а Академичният оперен театър представи премиерната оперета „Ба-та-клан“ на фестивала

на камерната опера в НДК.

- Продължава ли академията да бъде така активна и в настоящия пандемичен период?

- Само на 20 ноември откриваме два значими научни форума: културния семинар „Непознатите“ и международната научнопрактическа конференция „Управленски и маркетингови проблеми в изкуството“, организирана от катедра „Теория на изкуствата“. Ще проведем и националния академичен конкурс „И. С. Бах и неговото съвремие“, който за първи път ще има и теоретична секция!

Спазваме всички пандемични мерки, няма да поставим на риск здравето на студентите и преподавателите, затова събитията ще бъдат в дистанционна форма. Но целият екип сме амбицирани да не отлагаме нито едно важно за обучението на студентите събитие. Професионалното ни кредо е: каквото и да ни струва, ще запазим най-високите стандарти в обучението и ще изведем учебната година до успешен край!

Лидер по критерия „престиж сред работодателите“ в професионалното направление „Общо инженерство“ е Техническият университет в София. Следват го техническите университети във Варна и Габрово.

По същия критерий в направление „Икономика“ води Университетът по национално и световно стопанство. Второто място си делят Икономическият университет във Варна и Стопанската академия в Свищов, а на трето място е Софийският университет.

Това показва класацията от последното издание на Рейтинговата система на висшите училища.

В медицина номер 1 по престиж сред работодателите е Медицинският университет в София.

След него се нареждат медицинските висши училища в Пловдив и Плевен.

Същата е подредбата и в професионалното направление „Здравни грижи“.

Бизнесът предпочита икономисти от УНСС

Харесва юристите и психолозите от Софийския, показва класацията по престиж

Софийският университет е най-престижен според работодателите в направленията „Администрация и управление“, „Биологически науки“, „Математика“, „Обществени комуникации и информационни науки“, „Педагогика“, „Педагогика на обучението по...“, „Право“, „Психология“, „Социални дейности“, „Туризм“ и „Филология“.

Колко научни публикации

Продължава увеличението на броя на научните публикации на българските висши училища в международните библиографски бази данни.

Броят на научните публикации на българските висши училища в библиографската база данни Web of Science през последните пет пълни години (2015-2019) надхвърля 17 600 и е двойно по-голям, отколкото за предходния петгодишен период

(2010-2014.), в рамките на който има регистрирани 8567 публикации.

Софийският университет, медицинските университети в София, Пловдив и Варна, както и Химико-технологичният и металургичен университет продължават да бъдат висшите училища в България с най-висок индекс на цитируемост на научните публикации в Scopus и Web of Science.

10 години рейтинг с каузата за по-качествено висше образование

Книжките с годишните издания на Рейтинговата система, които се разпространяват с „24 часа“.

Рейтингът на висшите училища в България е с юбилей - новото издание е десето по ред.

Данните в Рейтинговата система са актуализирани по поръчка на МОН от консорциум ИОО-С, съставен от Институт „Отворено общество“ – София, и „СирмаСолюшънс“. Информацията от всички издания се разпространява безплатно, подредена прегледно в книжки с в. „24 часа“. (На снимката вляво)

„24 часа“ заедно с екип от експерти създаде първия рейтинг на висшите училища у нас и резултатите публикувахме на 19 май 2004 г. Макар и неофициален, този рейтинг бързо се превърна в авторитетен показател за развитието на висшето образование в България.

През 2005 година бе направено второ, усъвършенствано издание на рейтинга, в което бе включена и класация на работодателите.

След това в. „24 часа“ стана мотор на каузата този рейтинг да се прави от консорциум с държавно участие и сериозни ресурси. Това се случи и официалната рейтингова система на университетите в България имаше своето първо издание през 2011 г.

Висшите училища разбраха...

(Продължение от 25-а стр.)

Ние казвахме: като сте автономни, оправяйте се. Няма на кого друг да разчитаме да имаме добре подготвени специалисти, затова трябва да вървим ръка за ръка.

Университетите трябва да бъдат свързани. Нашите висши училища са малки на фона на все по-глобализация се образователен пазар. Ще насърчаваме тези, които се включат в европейски университетски мрежи.

Радостната новина от тази година е, че имаме 5 висши училища, които са част от европейски университетски мрежи. Те ще са мрежи от висши училища в различни страни. Тези висши училища, които имат общи програми, обединяват общ научен капацитет, могат да направят по-интердисциплинарни програми.

Една от големите промени в системите на висшето образование, която се случва, е, че бакалавърските програми трябва да дават по-интегрални знания заради променящия се характер на професиите. Всяка професия ще изисква повече комплексни знания. Днешните студенти няма да сменят само работното си място, но и професии. Това изисква по-широка база на бакалавърската степен и учене през целия живот - надграждане с повече магистърски степени. Изисква повече преподаватели, които малки висши училища не винаги могат да поддържат като школи.

Другата голяма промяна е, че висшите училища разбраха, че най-важното през следващите години е тяхната репутация. Висшите училища трябва да накарат студентите да учат, а не да се опасяват, че ако дадат 2 проекта, студентът ще избяга. Няма да изгубят държавна субсидия, ако случайно някой студент не завърши.

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА УЧЕБНАТА 2020-2021 Г.

АКЦИЯ „РАНО-РАНИ“

От 1 декември 2020 г. стартира акция „Рано-рани“, която дава следните възможности:

- ✓ Записване в първи курс за кандидатите, които имат диплома за средно образование и са положили ДЗИ в периода 2008-2020 г.
- ✓ Запазване на място в една желана специалност за кандидатите, които ще придобият диплома през 2021 г. или са завършили средно образование преди 2008 г.

Акцията ще продължи до запълване на отпуснатите места.

тел.: 062 / 618 206

www.uni-vt.bg
www.priemuni.vt.bg

